

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

باغ مشرف به شهر

دفتر ششم

دفتر ششم

باغ مشرف به شهر

- تهیه و تولید: اداره تولیدات فرهنگی ■ ویراستار: زینب سادات حسینی
- طراح گرافیک و صفحه آرا: امین کوثری
- چاپ: مؤسسه فرهنگی قدس ■ نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۵ ■ شمارگان: ۵۰۰۰
- نشانی: حرم مطهر، صحن جامع رضوی، ضلع غربی، مدیریت فرهنگی
- تلفن: ۰۲۵۶۹۰۳۲۰۰-۵۱ ■ صندوق پستی: ۳۵۱-۹۱۷۳۵
- حق چاپ محفوظ است

فهرست

۶	به‌جای مقدمه
۱۰	موعظه‌دل
۱۶	لحظه‌ای تدبیر
۱۹	از کلام امیر
۲۲	نجوای عاشقان
۲۶	مسابقه فرهنگی

به جای مقدمه

این نوشتار، دفتر ششم از مجموعه سی جلدی تا بهشت است که ویژه ماه مبارک رمضان چاپ و اهدا می‌شود. امید آنکه ماهی پر از خیر و برکت را سپری کنیم.

به جای مقدمه، آغاز این سی جلد کتاب را مزین می‌کنیم به کلام روشنگر رهبر فرزانه مان:

از قبل از شروع ماه مبارک رمضان، پیامبر معظم اسلام ﷺ مردم را آماده می‌فرمود برای ورود در این عرصه خطیر و والا و پُربرکت. اگر بخواهیم در یک جمله ماه رمضان را تعریف کنیم، باید عرض کنیم: «ماه فرصت‌ها [ست]». فرصت‌های فراوانی در این ماه در برابر من و شماست. اگر از این فرصت‌ها بتوانیم درست استفاده کنیم، یک ذخیره عظیم و بسیار ارزشمندی در اختیار ما خواهد بود.

این یک ماهی است که شما در این ماه دعوت شده‌اید به میهمانی الهی. بعضی هستند که در این میهمانی عظیم اصلاً فرصت این را پیدا نمی‌کنند که به این دعوت‌نامه توجه کنند... بعضی‌ها هم بیشترین بهره را از این فرصت می‌برند.^۱

ماه رمضان یک فرصت بسیار مغتنم است برای اینکه خودمان را به خدا نزدیک کنیم، به کمال نزدیک کنیم، از مفاسد دور کنیم، از گناهان پاک کنیم. از هر روز و ساعتش باید استفاده کنیم.^۲

۱. بیانات در خطبه‌های نماز جمعه تهران، ۲۳ شهریور ۱۳۸۶.

۲. بیانات در خطبه‌های نماز جمعه تهران، ۱۲ دی ۱۳۷۶.

اموری است که در این ماه می‌تواند حقیقتاً برای هرکسی مایهٔ برکت باشد: از قرآن درس بگیریم. از دعاها درس و حکمت بیاموزیم. قدری در هدف از خلقت خود، در آفرینش خود، در نعمت‌های بزرگ خدای خود و در وظایف عظیمی که بر دوش ماست، تأمل و تدبیر کنیم. در مرگ و حساب الهی و ارزش عبادات و اعمال آنگاه که همراه با اخلاص باشد، تأمل کنیم. آن وقت، ماه رمضان حقیقتاً ماه مبارکی خواهد شد که امیدوارم برای همهٔ ما چنین چیزی در این ماه مبارک پیش بیاید.^۱

یہ بہشت
موعظہ دل

چند روز بود که نیامده بود اداره. شنیده بودم بالاخره عمل کرده است. گفتم سری بزنم و حالش را بپرسم.

خانه ساده و وسایل زندگی اش، حکایت از سختی روزهایی داشت که همه داروندارش را خرج دوا و درمان کرده بود. از خانه اش که آمدم بیرون، پیاده راه افتادم. نمی دانم چند خیابان را طی کرده بودم. بدجوری وجدان درد گرفته بودم. مسلمانی ام پیش خودم زیر سؤال رفته بود: من چرا از زندگی همکارم که نصف ساعت های هر روزمان را با هم و در یک اداره می گذرانندیم، بی خبر بودم؟!

ما همکار بودیم؛ ولی وضع زندگی من خیلی بهتر بود. پدر و مادر من و پدر و مادر همسرم خیلی هوای زندگی ما را داشتند؛ وگرنه

حسن آقا با وجود اینکه بیمار بود، کمتر از من کار نمی کرد. تا وارد خانه شدم، همسر مریم فهمید که توی فکرم. وقتی علت گرفتگی ام را تعریف کردم، او هم به فکر فرو رفت و بعد از چند دقیقه گفت: «علی جان، غصه نخور. خدای حسن آقا هم بزرگه.» روی صندلی جابه جا شد و بعد از کمی مکث ادامه داد: «طفلک خانمش! حتماً خیلی سختی می کشه.»

با مساعدت حاج آقای مسجد و مدیر اداره که از آشنای پدر مرحوم بود، توانستیم وامی برای حسن آقا دست و پا کنیم تا با این پول، مشکل اجاره خانه عقب افتاده اش را حل کند. چند روز بعد آمد اداره. آن روز حدود ساعت ۱۰ بود که تلفن دفتر زنگ خورد. گوشی را که برداشتم، صدای زنی که نفس نفس

می زد، نگرانم کرد. گفتم: «بفرمایید خانم. با کی کار دارید؟» لحن صدایش خیلی مضطرب بود: «شما بیاید آقای صابری؟ میشه گوشی رو بدین به حسن آقا؟» گفتم: «حسن آقا رفته اتاق رئیس. او مد، می گم بهتون زنگ بزنه.»

گوشی را گذاشت. هنوز گوشی دستم بود که حسن آقا وارد اتاق شد. برگه هایی را که دستش بود، روی میز گذاشت و گفت: «خدا رو شکر، این کار هم تموم شد.»

سیم تلفن را از لای کاغذها نجات دادم و تلفن را گذاشتم جلوی حسن آقا. نگران بودم؛ ولی خیلی عادی رفتار کردم. گوشی را دادم دستش و گفتم: «خانمت منتظره. کار واجب داره. بهش زنگ بزن.» لبخند حسن آقا میان گریه خانمش گم شد؛ اما چند لحظه بعد،

صورت استخوانی حسن آقا با لبخند روی لب‌ها و اشکی که روی محاسن جوگندمی‌اش می‌ریخت، آرامم کرد. متوجه شدم که اتفاقات خوبی افتاده است.

وقتی گوشی را گذاشت، گفتم: «حسن آقا! چی شده؟ خانمت نگران بود. چیزی شده؟»

حسن آقا گفت: «خانمم می‌گه الان یک وانت اساس، از فرش و لوازم آشپزخونه گرفته تا پرده و ملحفه، رفته در خونه ما با یک نامه که روش نوشته: 'هدیه‌ای از طرف خدا.'»

هنوز حرف حسن آقا تمام نشده بود که چشم‌های معصوم مریم جلوی چشمم آمد. دیشب داشت روی یک پاکت می‌نوشت: «هدیه‌ای از طرف

خدا.» مریم با پس اندازش توانسته بود خیلی از وسایل منزل را تهیه کند. یک جفت فرش را هم که دوستشان داشت و برایش خیلی بالارزش بود، گذاشته بود روی آن‌ها و هدیه کرده بود به خانوادهٔ حسن آقا. این کار مریم ارزشش را برایم چند برابر کرده بود. توی دلم به او افتخار کردم و احساس کردم مهرش بیشتر از پیش در دلم جا گرفته است. خدا را شکر کردم که همسری اهل انفاق و کرامت دارم.

یهشت لحظه‌ای تدبیر

﴿وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَ تَشْبِيهَا مَنْ
أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ فَآتَتْ أُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِنِ
لَّمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطُلٌّ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾^۱

[کار] کسانی که اموال خود را برای خشنودی خدا و تثبیت
[ملکات انسانی در] روح خود انفاق می کنند، همچون باغی
است که در نقطه بلندی باشد و باران های درشت به آن
برسد [و از هوای آزاد و نور آفتاب، به حد کافی بهره گیرد] و
میوه خود را دوچندان دهد [که همیشه شاداب و باطراوت
است] و خداوند به آنچه انجام می دهید، آگاه است.

در این آیه شریفه، برای بیان ارزش انفاقِ خالصانه مثالی بیان شده

است. قرآن نمونه کسانی را که دارایی‌شان را در جست‌وجوی خوشنودی خدا و استواری ایمان خود انفاق می‌کنند، به باغی مثال می‌زند که در بلندی واقع شده است و در وضعیت‌های متفاوت بارش سنگین و سبک، در هر حال ثمر می‌دهد.^۱

در این آیه به نکته مهمی اشاره شده است: تثبیت فضیلت‌ها و خصلت‌های خوب در روح و جان انسان، جز با انفاق در راه خدا به دست نمی‌آید و صرف عبادت‌های فردی، مثل نماز و روزه نمی‌تواند انسان را به عمق ایمان برساند. آگاهی از خلأهای جامعه و خرج کردن اموال شخصی برای رفع آن‌ها، تنها راه دستیابی به فضایل تثبیت‌شده در جان آدمی است.^۲

۱. نک: سید محمد باقر موسوی همدانی، ترجمه تفسیر المیزان، ج ۲، ص ۶۰۱.

۲. نک: سید علی حسینی خامنه‌ای، طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن، ص ۷۴.

پهشت

از کلام امیر

حکمت کلام امیرالمؤمنین (علیه السلام) داروی دردهای روح ما و نسخه‌ای است که خود، شفاست؛ پس کویر جان را به زلالِ روح بخش نهج البلاغه می‌سپاریم:

با اموال خود انفاق کنید و از جسم خود بگیرید و بر جانتان بیفزایید و در بخشش بخل نورزید که خدای سبحان فرمود: «اگر خدا را یاری کنید، شما را یاری می‌کند و قدم‌هایتان را استوار می‌دارد.» نیز فرمود: «کیست که به خدا قرضی نیکو دهد تا خداوند چند برابر عطا فرماید و برای او پاداشی بی‌عیب و نقص قرار دهد؟»
این درخواست یاری خداوند از شما، از روی ناتوانی نیست و

به علت کمبود از شما قرض نمی‌گیرد. او درحالی از شما یاری خواسته است که: «لشکرهای آسمان‌ها و زمین» در اختیار اوست و «نیرومند و حکیم است» و درحالی از شما طلب وام دارد که «گنجینه‌های آسمان‌ها و زمین» به او تعلق دارد و «بی‌نیاز و حمید» است. او خواسته است شما را بیازماید [تا مشخص شود] که «کدام یک از شما نیکوکارترید»^۱.

۱. نهج البلاغه، خطبه ۱۸۳: «وَ أَنْفِقُوا أَمْوَالِكُمْ وَ خُذُوا مِنْ أَجْسَادِكُمْ فَجُودُوا بِهَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ وَ لَا

تَبَخَّلُوا بِهَا عَنْهَا ...»

نجوای عاشقان

یهشت

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَاحْجُبْنِي عَنِ السَّرْفِ وَالْإِزْدِيَادِ وَقَوْمِنِي
 بِالْبَذْلِ وَالْإِقْتِصَادِ وَعَلِّمْنِي حُسْنَ التَّقْدِيرِ وَأَقْبِضْنِي بِلُطْفِكَ عَنِ التَّبْذِيرِ
 وَاجْرٍ مِنْ أَسْبَابِ الْحَلَالِ أَرْزَاقِي وَوَجِّهْ فِي أَبْوَابِ الْبِرِّ إِنْفَاقِي وَازُو
 عَنِّي مِنَ الْمَالِ مَا يُحْدِثُ لِي مَخِيلَةً أَوْ تَأْدِيًّا إِلَى بَغْيٍ أَوْ مَا أَتَعَقَّبُ مِنْهُ
 طُغْيَانًا. اللَّهُمَّ حَبِّبْ إِلَيَّ صُحْبَةَ الْفُقَرَاءِ وَاعْنِي عَلَيَّ صُحْبَتَهُمْ بِحُسْنِ
 الصَّبْرِ وَ مَا زَوَيْتَ عَنِّي مِنْ مَتَاعِ الدُّنْيَا الْفَانِيَةِ فَادْخِرْهُ لِي فِي خَزَائِنِكَ
 الْبَاقِيَةِ ١.

بارخدایا، بر محمد و خاندانش درود فرست و مرا از اسراف و
زیاده‌خواهی بازدار و با انفاق و میانه‌روی استوارم ساز. به من حُسن
تدبیر مالی بیاموز و به لطف و کرمّت مرا از ولخرجی و تبذیر بازگیر.
روزی‌ام را از راه حلال جاری کن، انفاقم را در راه خیر و نیکی قرار
ده و ثروتی را که برایم کبر و غرور آورد یا به گناهی در کشدم یا مایه
گردنکشی شود، از من بازستان.

پروردگارا، هم‌نشینی با بینوایان را محبوبم گردان و در این همدمی،
 با شکیبایی نیکو یاری‌ام رسان و هر قدر از متاع دنیای فانی از من دریغ
 داشته‌ای، در خزاین پایدار آخرت برایم ذخیره ساز.

مسابقه فرهنگي

پهنت

توضیحات شرکت در مسابقه فرهنگی «باغ مشرف به شهر»

■ سؤال‌ها از متن موجود طرح شده است و افراد بالای دوازده سال می‌توانند در مسابقه شرکت کنند.

■ به روش‌های زیر می‌توانید در مسابقات فرهنگی شرکت کنید:

۱. ارسال پاسخ به سامانه پیامکی ۳۰۰۰۸۰۲۲۲۲: برای این کار، کافی است به ترتیب نام مسابقه، شماره گزینه‌های صحیح سؤال‌ها به صورت یک عدد دورقمی از چپ به راست، نام و نام خانوادگی خود را به سامانه پیامکی ۳۰۰۰۸۰۲۲۲۲ ارسال کنید.

مثال: باغ مشرف به شهر ۴۱ علی‌رمضانی

۲. مراجعه به بخش مسابقات پرتال جامع آستان قدس رضوی به نشانی:

www.razavi.aqr.ir

۳. پاسخ به سؤال‌ها در پاسخ‌نامه: پاسخ‌نامه تکمیل شده را می‌توانید به صندوق‌های مخصوص مستقر در کیوسک‌های راهنمای زائر بیندازید یا به صندوق پستی ۹۱۷۳۵-۳۵۱ ارسال کنید.

■ آخرین مهلت شرکت در مسابقه، دو روز بعد از دریافت کتاب است.
■ قرعه‌کشی از بین پاسخ‌های کامل و صحیح و به صورت روزانه انجام می‌شود و نتیجه آن از طریق سامانه پیامکی گفته شده به اطلاع برندگان می‌رسد.

تذکر: پیشنهادها و انتقادهای خود را در پیامک جداگانه‌ای ارسال کنید.

تلفن: ۰۵۱-۳۲۰۰۲۵۶۹

سؤال‌ها

سؤال اول: یگانه راه دستیابی به فضایل تثبیت شده در جان آدمی کدام است؟

۱. تلاش در راه تحصیل علم و به کارگیری آن برای کسب مال حلال
۲. مخالفت با نفس و اهتمام بر عبادت‌های رفتاری، مثل نماز و روزه
۳. آگاهی از خلأهای جامعه و خرج کردن اموال شخصی برای رفع آن‌ها
۴. مخالفت با نفس و تلاش دائم برای افزودن بر معلومات دینی

سؤال دوم: امام سجاد علیه السلام در دعای ۳۰ صحیفه سجادیه، از خداوند

درخواست کرده‌اند که چه امری را محبوب ایشان کند؟

۱. پرهیز از اسراف
۲. هم‌نشینی با بینوایان
۳. انفاقم در راه خیر
۴. حُسن تدبیر مالی

پاسخ نامہ مسابقہ فرهنگی «باغ مشرف بہ شہر»

نام و نام خانوادگی: ..... نام پدر: .....

تحصیلات: ..... استان: ..... شہر: .....

تلفن ثابت با کد شہر: ..... شماره همراه: .....

گزینه	سؤال	۱	۲	۳	۴
سؤال اول					
سؤال دوم					

فرم نظر سنجی کتاب «باغ مشرف به شهر»

ردیف	موضوع	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
۱	میزان رضایت از جذابیت ظاهری، مانند طرح جلد، اندازه و...					
۲	میزان شیوایی مطالب					
۳	قابلیت فهم مطالب					
۴	میزان جذابیت و تازگی موضوع و مطالب					
۵	میزان تأثیرگذاری و مفید بودن مطالب					
۶	میزان تناسب محتوا با نیاز شما					
۷	میزان تناسب سؤال‌ها با موضوع					
۸	میزان رضایت کلی					
پیشنهادها و انتقاداتها: -----						

